

ICT-OHJELMA 2021–2023

KAUNIAISTEN KAUPUNKI **GRANKULLA STAD**

Versio 1.1

Kaupunginhallitus hyväksynyt 31.5.2021 § 117

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO	3
2.	YLEISTÄ.....	4
3.	ICT-KEHITYSKOHTTEET	4
3.1.	Yleiset kehityskohteet.....	4
3.1.1.	Tiedonhallinta	4
3.1.2.	Tiedolla johtaminen-hanke	5
3.2.	Infrastruktuuri.....	5
3.2.1.	Laiterekisteri ja laitteiden etähallinta	5
3.2.2.	Palvelimet	5
3.2.3.	Verkkolevyt	6
3.2.4.	Integraatiot	6
3.2.5.	Verkko	6
3.2.6.	Tietoturva.....	7
3.2.7.	Puhelimet.....	7
4.	KEHITYSKOHTTEET TOIMIALOITTAIN	7
4.1.	Yleishallinto.....	7
4.1.1.	Kaupunginkanslia ja viestintä	7
4.1.2.	Henkilöstöhallinto	7
4.1.3.	Taloushallinto.....	8
4.2.	Sivistystoimi	8
4.2.1.	Kehittämistyö ja hankkeet	8
4.2.2.	KHG-verkosto	9
4.2.3.	Kehityskohteet	9
4.3.	Yhdyskuntatoimi	10
4.3.1.	Rakennusvalvonta.....	11
4.3.2.	Kaavoitus ja maankäyttö.....	11
4.3.3.	Kadut ja viheralueet, liikenne, joukkoliikenne.....	11
4.3.4.	Tilakeskus.....	11
4.3.5.	Ympäristö.....	12
4.4.	Sosiaali- ja terveystoimi	12
4.4.1.	Länsi Uusimaa SOTE-hanke.....	12
4.4.2.	Vanhuspalvelut	12
Liite 1.	Kauniaisten strategiset painopisteet	14

Versiohistoria

Versio id	Päivämäärä	Nimi	Muutos kommentti
0.1	9.2.2021	Tuija Gustavsson	Ensimmäinen alustava versio
1.0	16.4.2021	Tuija Gustavsson	Valmis versio kommenteille
1.1	27.5.2021	Tuija Gustavsson	Päivitetty valiokuntien kommentit (yhdyskunta, suomenkielinen koulu ja varhaiskasvatus)

1. JOHDANTO

Kauniaisten kolmivuotisessa ICT-ohjelmassa määritellään ne keinot, joilla kaupunki toteuttaa strategiassaan painopistealueiksi määriteltyjä kokonaisuuksia. Tämän lisäksi pyritään huomioimaan kaupungin tulevat tarpeet ja yhteiskunnan kehityksen suuntaus.

Kauniaisten kaupungilla on käytössään yli 100 eri järjestelmää, joista osa on ulkoistettuja ja osa tuotetaan sisäisenä palveluna. Palveluiden ja järjestelmien hankinnassa ei ole aikanaan huomioitu kokonaisarkkitehtuuriajattelua, jonka johdosta järjestelmien kokonaisuus edellyttää edelleen järjestelmien, palveluntuottajien ja sopimusten harmonisointia. Osa järjestelmistä eivät täytä tiedonhallintalain edellytyksiä. Tässä dokumentissa on myöhemmin huomioituna näiden edellyttämät muutokset.

ICT-ohjelman sisältöön vaikuttaa yllä mainittujen lisäksi julkisten tietohallintojärjestelmien kehittämishankkeet, kansallinen ja EU-lainsäädäntö, EU:n digitavoitteet, Suomen digitavoitteet, nykYTEknologia sekä kaupungin järjestelmien elinkaarien asettamat rajoitteet.

Kolmivuotiskauden 2021–2023 aikana pääpaino on ensisijaisesti laillisten velvoitteiden täyttämässä ja nykyisten olemassa olevien toimintojen ja työskentelymenetelmien sekä prosessien läpikäymisessä, kuvantamisessa ja parantamisessa. Tavoitteena saada IT-infrastruktuuri ja järjestelmäpalvelut sille tasolle, millä varmistetaan tulevaisuuden ketterä kehittäminen ja joustava työskentely.

Kaikessa ICT-suunnittelussa toteutetaan kaupungin strategiaa ja erityisesti ympäristö huomioiden.

2. YLEISTÄ

ICT-ohjelma on kehittyvä dokumentti jatkuvaan työskentelyyn. Dokumentin laajempaa sisältöä tavoitteineen arvioidaan kolmen vuoden välein ja tarpeen niin vaatiessa nostetaan kehityskohteita strategisiksi ohjelmiksi.

ICT-ohjelmaa käydään läpi vuosittain budjettityöskentelyn aikana ja päivitetään tarpeen mukaan. Budjettityöskentelyn kautta luodaan seuraavan vuoden investointisuunnitelma. ICT-ohjelma sisältää myös päivittäistä kehitystyötä, joka ei tapahdu investointien vaan jatkuvan kehittämisen kautta. ICT-joryn päätöksellä vaatimuksista käynnistetään toteutusprojektit ja siirretään ne hallittaviksi projektisalkkuun.

Projektisalkun avulla seurataan projektien etenemistä ja toteumaa.

3. ICT-KEHITYSKOhteet

Tiedonhallintalaki edellyttää Kauniaisten kaupunkia kiinnittämään huomiota prosesseihin, järjestelmiin ja niiden käyttämiin tietoihin. Kaudella 2021–2023 jatketaan aloitettua kokonaisarkkitehtuurityötä, millä luodaan edellytykset kehityksen eheydelle ja tarkoituksenmukaisuudelle. Kokonaisarkkitehtuuri tukitoimintona mahdollistaa ketterän kehittämisen tehokkaasti ja turvallisesti. Kokonaisarkkitehtuurin osalta arvioidaan miltä osin sitä kannattaa toteuttaa Kauniaisissa johtuen organisaation koosta.

Luodaan osana arkkitehtuurityötä strategiset periaatteet, jotka ohjaavat tulevaisuuden IT-hankintoja. ”Reuse before buy, buy before build”.

Kehityksen tärkeänä edellytyksenä on ICT-henkilöstön koulutus ja osaaminen vastaamaan tulevaisuuden tavoitteisiin ja tarpeisiin.

3.1. Yleiset kehityskohteet

3.1.1. Tiedonhallinta

Tiedolla johtamisen hankkeessa on mallinnettu tietoa ja luotu tietovarasto raportoinnin pohjaksi. Tietovarastoa laajennetaan masterdata-ajatuksella kattamaan kaupungin koko tietoarkkitehtuurin. Tietovarastoa pystytään jatkossa hyödyntämään integraatioiden lähteenä sekä tarjoamaan API-rajapintoja julkiselle tiedolle tarpeen niin vaatiessa. Mallinnettu tieto ja helppo integroitavuus lisää ketteryyttä kaupungin kehityksessä. Tämä myös täyttää tiedonhallintalain vaatimuksia.

Henkilötiedon hallinnassa tällä hetkellä on käytössä manuaalinen prosessi, missä uuden/poistuvan henkilön tietoja syötetään manuaalisesti useaan eri järjestelmään. Uuden HR-/Palkka-järjestelmän myötä automatisoidaan henkilötiedon päivittyminen masterdatan ja tietoa tarvitsevien järjestelmien välillä. Minimoidaan manuaalinen ylläpito. Automatisointi parantaa myös tietoturva.

3.1.2. Tiedolla johtaminen-hanke

Jatketaan vuosina 2020–2021 aloitettua tiedolla johtamisen hanketta yhteistyössä Porvoon kanssa.

Tiedolla johtamismalli edistää datan hyödyntämistä päätöksenteossa ja kehittää johtamisosaamista. Tiedolla johtaminen merkitsee sitä, että kaupungin päätöksenteko perustuu oikeaan tietoon: laadukkaaseen, ajantasaiseen ja saavutettavaan tietoon toiminnasta, taloudesta, henkilöstöstä ja toimintaympäristöstä. Tietoa jakamalla eri alojen, johdon, päättäjien ja asukkaiden välille syntyy samalla kokonaiskuva kaupungin toiminnasta, jota hyödynnetään toiminnan kehittämisessä, ennakoivassa päätöksenteossa ja strategiatyössä. Ensimmäisessä vaiheessa kaupungin eri toimialojen tietotarpeet kartoitetaan johtamisessa olennaisen tiedon ja tietolähteiden rajaamiseksi sekä valitut tietolähteet – kaupungin omat järjestelmät ja ulkoiset tietolähteet – liitetään rakennettavaan tietovarastoon, jonka datasta muodostetaan automatisoitu johdon raportointialusta, ”Johdon työpöytä”.

Johdon työpöytä puolestaan toteutetaan Power BI -analytiikkaohjelmalla ja julkaistaan Power BI -verkkopalvelussa. Tulevaisuudessa tietovaraston dataa voidaan hyödyntää myös esimerkiksi edistyneessä analytiikassa, koneoppimis- ja tekoälysovelluksissa, sekä datan avaamisessa asukkaille, sidosryhmille ja laajemmin yhteiskunnalle. Tietovaraston rakentaminen ja tiedolla johtamisen mahdollistaminen ylipäänsä edellyttää integraatioita, toimivaa tiedonhallintaa ja merkittäviä ICT-panostuksia.

Toimintana tiedolla johtaminen merkitsee käyttöönotettavien digitaalisten työkalujen lisäksi ennen kaikkea toimintakulttuurin ja johtamisen muutosta, joka puolestaan edellyttää koulutuksia ja muuta osaamisen kehittämistä.

3.2. Infrastrukturi

3.2.1. Laiterekisteri ja laitteiden etähallinta

Tehdään vertailu, mikä on paras työkalu ICT-laitteiston hallintaan rekisterinä ja etähallinnan osalta. Tutkitaan samalla mahdollisuutta keskittää useampia eri toimintoja saman työkalun alle kustannustehokkuuden näkökulmasta. Tehokkaalla laitteiston hallinnalla parannetaan tietoturvaa ja laitteiden tehokasta kiertoa. Harmonisoidaan ja selvennetään eri etähallintatyökalujen rooleja ja käyttötarkoituksia. Siirretään kaikki laitteistot tarvittavilta osin rekisteriin.

3.2.2. Palvelimet

- Käydään läpi nykyiset palvelimet ja siirretään kriittiset toiminnot ulkoistettuihin konesaleihin.
 - Edellisen kerran vastaava läpikäynti tehtiin vuonna 2016 ja silloin päädyttiin valmiusnäkökulman perustella pitämään serverit kaupungin omissa tiloissa. Serveritilat kaupungintalolla eivät tuolloin täyttäneet kaikkia vaatimuksia ja mm. tilojen jäähdytyslaitteet olivat käyttöikänsä päässä. Lisäksi haluttiin varautua kaupungintalon mahdolliseen purkamiseen tai laajaan peruskorjaukseen lähitulevaisuudessa ja siirtää serverit hyvissä ajoin kaupungintalolta pois. Vuonna 2016 kaupungin valmiusjoryssä päätettiin, että asianmukaiset serveritilat rakennetaan kalliosuojaan tulevan investoinnin yhteydessä. Hanke suunniteltiin ja toteutettiin vuosina 2016–2019 serveritilan osalta tietohallinnon määrittelemien uuden serveritilan vaatimusten ja varustusten pohjalta. Ennen mahdollista

kaupungin palvelinten siirtoa ulkoistettuihin konesaleihin tuleekin selvittää oman konesalin käyttö ja sen tarve valmiuden ylläpidossa sekä mahdollisen ulkoistuksen vaikutukset toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen.

- Varmistetaan palvelusopimukset kaikille kriittisille palvelimille ja palveluille.
- Tutkitaan mahdollisuutta siirtää kaikki palvelimet ulkoistettuihin konesaleihin omien konesalien sijaan.
- Palvelinten osalta tutkitaan monimuotoista tukimallia, missä pystyttäisiin saada tukea ja apua palvelinten ylläpidossa, jos omat resurssit eivät riitä.

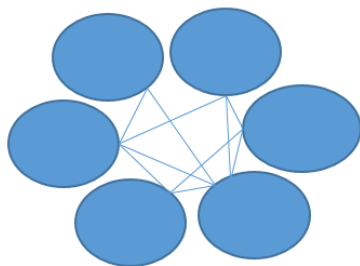
3.2.3. Verkkolevyt

Luodaan kulttuuri OneDriven käytöstä oman henkilökohtaisen tiedon tallentamiseen ja aletaan asteittain luopua verkkolevyistä. Koulutetaan henkilöstä oman tiedon ja yhteisen tiedon tallentamiseen sovituin käytännöin.

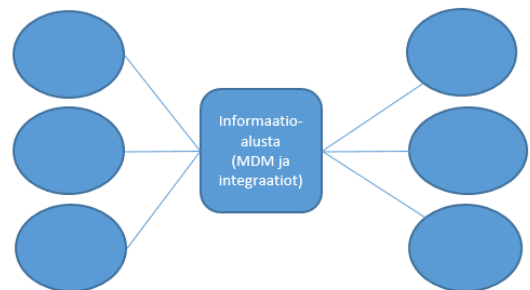
3.2.4. Integraatiot

Jatketaan uusien integraatioiden rakentamista hankitun Boomi-työkalun avulla. Mallinnetaan olemassa olevat integraatiot, tehdään suunnitelma niiden siirrosta Boomiiin ja käynnistetään siirtotyöt.

Nykyiset integraatiot ovat pääosin point-to-point –integraatioita ja toimintaympäristö on kompleksinen. Integraatiot hyödyntävät verkkolevyasemia uuden integraatioympäristön sijaan. Nykyisellä mallilla tieto ei ole helposti saavutettavaa eikä tue datan avoimuuden rakentamista. Nykyinen integraatiomalli on haavoittuva eikä tue toistettavuutta.

Nykytila

Tavoite

3.2.5. Verkko

- Hankitaan työkalut valvoa verkossa olevia komponentteja ja verkon kuormitusta. Verkon valvonnan avulla pystytään ongelma-kohtiin puuttua ennen kuin vaikutukset näkyvät merkittävästi loppukäyttäjille. Luodaan toimintamallit valvonnalle.
- Tutkitaan vaihtoehtoja langattomien verkkojen ratkaisuille, jotka lisäävät ketteryttä uusien tilojen avaamiseen.
- Fyysinen valokuituverkko edellyttää osin uusimista 2021–2023 välisenä aikana, uudistettavat osat ovat vuodelta 1998. Mukana investoinneissa vuodelle 2021, jatkuu vuodelle 2022–2023.

3.2.6. Tietoturva

- Tehostetaan VPN:n toimintaa siten, että se kattaa pääsyn kaikkiin tarvittaviin järjestelmiin.
- Lisätään tietoturvaa tuomalla TFA (Two factor authentication) kirjautumiseen.
- Tietoturvallinen tapaa jakaa aineistoa Kaupungin ulkopuolelle.
- Ympäristön automaattisen valvonnan tehostaminen tietoturvaauhkien osalta.
- Käyttöoikeuksien hallinnan kehittäminen (admin- ja externaltunnusten hallinnointi).

3.2.7. Puhelimet

- Kaikki Kauniaisten kaupungin omistamat puhelimet siirretään etävalvonnan piiriin, minkä avulla puhelimet pystytään tarpeen tullen sulkemaan ja tyhjäämään.
- Tutkitaan vaihtoehtoa puhelimiin leasing-mallille, joka vähentäisi ylijäävää puhelinlaitteistoa osana strategista valintaa ekologisempi Kauniainen.

4. KEHITYSKOHEET TOIMIALOITTAIN

Kaupungin johto sekä johtoryhmät ovat jo ottaneet keskeisen roolin muutosystävällisen kulttuurin luomisessa; jatketaan digitaalisen muutosjohtamisen valmentamista kaudella 2021–2023.

Yksiköiden on toivottu olevan mahdollisimman aktiivisia ja aloitteellisia lakien ja muiden määräysten, voimassa olevien sopimusten sekä talousarviokehysten sallimissa rajoissa. Tämä on koskenut sekä laitteiden ja ohjelmien hankintaa, että pedagogisia innovaatioita.

Vuosien 2021–2023 osalta jatketaan edelleen luottamuskulttuuriin parissa, jatketaan tiiminkehitysvälineiden käyttöä, tavoitteena kerätä pienimmätkin kokemukset eri tahoilta.

4.1. Yleishallinto

4.1.1. Kaupunginkanslia ja viestintä

Intran kehitys

Intran sisällön tuotanto on jäänyt kesken ja sisältö paikoin puutteellista. VALO-intrassa on myös vanha versio, joka jäänyt useamman päivityksen välistä. Intran sisällöntuottajille oma koulutus, joka on hyvänä jatkona kotisivujen koulutusten jälkeen. Parannetaan intran etusivun tiedottamista siten, että pystytään vähentämään sähköpostitiedotusta.

Sähköiset lomakkeet

Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto ja prosessin rakentaminen lomakkeiden ympärille

4.1.2. Henkilöstöhallinto

Palkka- ja HR-järjestelmän uusiminen

Kauniaisten kaupungin käytössä oleva palkanlaskentajärjestelmä on käyttöikänsä lopussa ja uuden palkanlaskentajärjestelmän käyttöönotto syksyllä 2022.

Valitulla ratkaisulla pyritään korvaamaan käytössä olevat HR-järjestelmät palkanlaskennan lisäksi ja tehostamaan mm. valtuutusten prosessia uuden henkilön työsuhteen alkaessa tai muuttuessa.

Tavoitteena on samalla integroida työvuorosuunnittelujärjestelmä uuteen palkkajärjestelmään. Järjestelmään integroitu työvuorosuunnittelu vähentää mekaanisia työvaiheita ja paperilla tapahtuvaa tiedonsiirtoa sekä edesauttaa palkanmaksuprosessin ajantasaista hoitoa.

Rekrytointijärjestelmän uusiminen

Rekrytointijärjestelmä uusitaan. Yhtenäinen rekrytointijärjestelmä edesauttaa työnantajakuvan luomista ja vähentää osaltaan turhaa, mekaanista tietojen siirtoa.

4.1.3. Taloushallinto

Integraatioiden automatisointi

Eri järjestelmien väliset tiedon siirrot tehdään edelleen osittain käsin. Automaattisella integraatiolla voidaan saada tieto kulkemaan automaattisesti. Tämä vähentää myös merkittävästi virhemahdollisuuksia.

Tiedonsiirtojen valvonta

Tiedonsiirtoon tarvitaan valvontaa, jotta voidaan varmistua oikean sekä oikeanlaisen että oikeanaikaisen tiedon siirtymisestä oikeaan paikkaan. Tällä hetkellä tilanne ei ole näin. Tämä vähentäisi riskiä merkittävästi.

Taloushallinnon prosessien kehitys

Käydään läpi taloushallinnon eri prosessit ja kehitetään sekä automatisoidaan niitä. Tarkoitus on löytää rutiiniomaiset toistuvat tehtävät, joita voidaan ajastaa, automatisoida ja yksinkertaistaa. Tavoite on vähentää virheitä ja saada varmuus, että tehtävä suoritetaan.

4.2. Sivistystoimi

VISIOMME: "Haluamme, että oppilaillamme ja asiakkailamme on parhaat ikinä tulevaisuuden teknologiataidot, jolloin heidän mahdollisuutensa menestyä elämässä ja työelämässä ovat ainutlaatuiset."

4.2.1. Kehittämistyö ja hankkeet

Sivistystoimen laajassa toimintaympäristössä digitalisaation kehittämiseen liittyy tärkeänä uusien järjestelmien ja käytäntöjen jalkauttaminen riittävän suurelle henkilöstömäärälle sekä osittain asiakkaillemme. Suurin osa järjestelmiä tulee sellaisenaan tai taustalla loppukäyttäjän eli lapsen, oppilaan tai aikuisen käyttöön. Jalkauttamiseen ja pedagogiseen tukeen liittyvä toiminta on näin tärkeä osa sivistystoimen digitaalista kehittämistä.

4.2.2. KHG-verkosto

Kauniaisten sivistystoimi on brändännyt digitalisaatiota KokoHelaGrani-hankkeen (KHG) puitteissa jo usean vuoden ajan. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on toimia tulevaisuusorientoituneesti, poikkihallinnollisesti, ilman siiloutumista, ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla. KHG-hanketta sekä digitalisaation jalkauttamista jatketaan sivistystoimessa vuosina 2021–2023.

KokoHelaGrani-hanke perustuu kokeilu- ja luottamuskulttuuriin. Kaikissa yksiköissä on langaton verkko, kaikilla oppilailla on PC tai vastaava laite. Käytössä on IT-pedagogisen tuen malli, joka koskee koko sivistystointa. Digitalisaatioon liittyviä mittareita on kehitetty ja tuloksellisuutta on seurattu vuosittain.

Oppimisympäristöihin ja koulujen digitalisaatiotyöskentelyyn liittyviä kokeiluja on tehty laajasti, mm. 3D-tulostukseen liittyvää oppimista, robotiikka-aiheista opetusta, palvelumuotoilun menetelmiä digituotteen kehittämisessä, tekoälyyn liittyviä kokeiluja sekä kollaboratiivista työskentelyä. Erilaisiin digitaalisiin teknologiohin liittyviä kursseja järjestetään eri yksiköille sekä kuntalaisille avoimesti. Varhaiskasvatuksessa on kehitetty oma Digipuu-malli, jossa on kuvattu varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa käsiteltävät digitaaliset taidot. Hankkeessa on mukana kaksi pro gradu tutkijaa, aiheinaan tunnetaidot ja upotetun todellisuuden teknologia (AR) sekä virtuaalitodellisuuden (VR) käyttö varhaiskasvatuksen lapsilla.

”Tulevaisuuden tutkijat ja digipuu” on tällä hetkellä Opetushallituksen rahoitusta saava varhaiskasvatuksen hanke, joka jatkuu 07/2022 saakka. Hankehakemuksia laaditaan vuosittain.

4.2.3. Kehityskohteet

Järjestelmät

Sivistystoimen asiakashallinnon järjestelmäkenttä on kirjava ja hajanainen. Tietojen siirtämistä tehdään osittain käsin. Uusia integraatioita tulisi saada käyttöön ja tehdä selvitys, että toteuttavatko kaikki järjestelmät tiedonhallintalain. Järjestelmien kehittämisellä tulisi lisätä mahdollisuuksia tiedolla johtamiseen. Osalla käytössä olevista ohjelmista on monopoliasema markkinoilla, joka vaikeuttaa tilannetta ja lisää kustannuksia. Oleellimmat sivistystoimen järjestelmät ovat Google Education, Primus/Kurre/Wilma, Koski, Varda, Efficca ja Hellewi. Järjestelmien välisten integraatioiden kehittäminen on tarpeen ja osalle järjestelmiä etsitään uusia vaihtoehtoja.

Selvitetään Visma ja Kurre järjestelmille vaihtoehtoja, koska nämä ovat vanhanaikaisia, kehittyvät hitaasti ja kustannukset ovat nousseet. Hankitaan Digi- ja väestötietojärjestelmään integraatio (Visman tai muu), jotta saadaan suoraan oppilastiedot ja asuinkunnat Primukseen.

Selvitetään vaihtoehtoa Efficca-järjestelmälle. Käytössä olevaa Efficcaa on laajennettu ottamalla käyttöön ”Muksunetti”, joka mahdollistaa sähköisen viestinnän suoraan vanhemmille mobiililaitteeseen sekä varhaiskasvatussuunnitelman (VASU) keskitetyn käytön.

Selvitetään mahdollisuutta siirtää tietoja Efficasta Primukseen.

Selvitetään mahdollisuutta saada kokonaisvaltainen ohjelmisto käyttöön, jossa voitaisiin toteuttaa ns. asiakasrekisteri, -ohjelmisto, jossa tiedot pysyvät ”vauvasta vaariin” ettei tietoja tarvitse syöttää aina uudelleen. KOSKI, VARDA, KURRE, WILMA

Vapaa sivistystyö, KOSKI JA HELLEWI TIETOKANTA. Epämuodollinen suoritus kirjautuu vain, jos opiskelija pyytää sitä.

Tämän hetken Google ympäristöt vs. Granin oma Google Education ympäristö, selvitystyö ja järjestelmien päivitys tarvittaessa.

Laitteistot

Tärkeänä huomioida, että laitekanta on kouluissa tasa-arvoinen.

Varhaiskasvatuksen laitemäärää ei täyty tavoitteita. Laitteita hankitaan riittävä määrä lisää vuoteen 2023 mennessä.

Lukiolaiskannettavat on hankittu lukuvuodelle 2021–2022, mutta laajempi selvitys tarvitaan jatkossa.

Opettajien AD-tunnukset saatava voimaan, osa ei pääse intraan.

Turvapostia ei voi lähettää kaikkiin yhteistyökuntiin. Käyttöön otettava mahdollisimman pian joku muu tapa, jos ei onnistu nykyisellä tavalla.

Peruskouluissa tehdään laitteiston määrällinen ja laadullinen kartoitus.

Digilab

Kehitystyö jatkuu ja laitteistoja pidetään ajan tasalla jatkuvien hankintojen avulla. Kokeilemaan, oppimaan uutta teknologiaa, opettajat. Työpajoja järjestetään edelleen laajasti eri kohderyhmille. Yhteistyötä kehitetään edelleen erityisesti kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen palveluiden kanssa. Aktiivnuoret ovat kantava osa Digilabin toimintaa. Tällä hetkellä ei ole käynnissä laajempaa hanketta, jolla kehitystyötä rahoitettaisiin. Digilabin käyttäjämäärää seurataan kävijälaskurilla (vuodesta 2021 alkaen). Digilab siirtyy tulevaan nuorisotaloon sen valmistuessa.

Tärkeimmät kehittämisalueet: robotiikka, tekoälyn käyttö, VR- ja AR-tekniikat. Laitteistojen ja ohjelmistojen hankinta, ohjaaja- ja käyttäjäkoulutukset.

Ennen DigiLabin päivitystä tulisi varmistaa, että koulut käyttävät palvelua ja hyötyvät siitä.

4.3. Yhdyskuntatoimi

Tuleviin koko kaupungin tasoisin kehityskohteisiin yhdyskuntatoimi nostaa esiin toistuvaislaskujen käsittelyn automatisoinnin, joka tulisi viimein saada toimintakuntoon. Kyse on suurista laskumassoista, työajan käyttämisestä tuottavampiin tehtäviin ja tärkein käytännön asia, jonka tulisi toimia ennen uusia kehityshankkeita.

Lisäksi yhdyskuntatoimi esittää integraatiota esim. patentti- ja rekisteriviranomaisen omistaja- ja osoitetietorekisterin ja kaupungin taloushallinnan ProEconomica Premiumin välille, mikä hyödyttäisi ja nopeuttaisi mm. kunnossapitolaskutusta

4.3.1. Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnalla on olemassa oleva Arkistolaitoksen (nyk. Kansallisarkisto) hyväksymä sähköinen digiarkisto Lupapiste-järjestelmässä, johon kaikki vuoden 2016 jälkeen haettujen rakennuslupien materiaalit on tallennettu ja johon kaikki tällä hetkellä haetut rakennusluvat materiaaleineen tallentuvat.

Digiarkiston keskeinen jatkokehityshanke on vanhan lupamateriaalin digitointi ja digiarkiston laajentaminen ennen vuotta 2017 haettujen lupien materiaalilla. Vanhan aineiston digitointi on useamman vuoden kestävä projekti, joka on käynnistetty aineiston seulonnalla.

4.3.2. Kaavoitus ja maankäyttö

Työasemapohjaisen Trimble Locuksen päivittäminen selainpohjaiseen Trimble Locus Cloudiin.

Otetaan käyttöön uusi valtakunnallinen rakennusluokitus ja pysyvä huoneistotunnus (PHT). 3D-kaupunkimalli rakennusten osalta (LOD2) valmistuu sekä 3D-kaupunkimallin tietosisältö täydentyy.

Paikkatietoaineistojen rajapintapalvelujen kehittäminen.

Varaudutaan valtakunnallisten paikkatietohankkeiden edellyttämiin toimenpiteisiin:

- Kansallinen maastotietokanta (KMTK, maanmittauslaitos)
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (ympäristöministeriö)
- Valtakunnallinen osoitetietojärjestelmä (maanmittauslaitos)

4.3.3. Kadut ja viheralueet, liikenne, joukkoliikenne

Hyödynnetään Infrakit-ohjelmistoa katuvalaistuksen uusimisessa. Viheralueiden hoitoluokat muutetaan uuden valtakunnallisen kunnossapitoluokituksen mukaisiksi

4.3.4. Tilakeskus

Pilotoitu E-valvomoa pienellä kokeilulla, jota on tarkoitus jatkaa vuoden 2021 aikana (E-valvomo = pilvipalveluna toimiva rakennusautomaatiovalvomo, johon on mahdollista liittää mm. erilaisia analytiikkapalveluita). E-valvomoon on mahdollista lisäpalveluna ostaa tekoälyn hyödyntäminen rakennusautomaation seurannassa. Laajassa mittakaavassa tämä on vielä kohtuuttoman kallista ja vaatii päivityksiä kiinteistöissä, mutta hinnat todennäköisesti laskevat, kun käyttö yleistyy.

Testataan Enerkey:n tekoälyn "INES Virtuaalinen energiapäällikkö" käyttöä 12kk 10/2020 alkaen. Järjestelmä mm. analysoi ilmanvaihdon analytiikkaa ja energiankulutusta.

Kiinteistöjen sisäilmaolosuhteita mittaavaa järjestelmää on pilotoitu Villa Bredassa, Granhultsskolanissa ja Svenska skolcentrumin H-osalla, joista saatu hyviä kokemuksia.

Nuorisotalon saneeraushankkeessa olosuhdevalvontajärjestelmä tulee olemaan osa rakennusautomaatiojärjestelmää ja siihen liitetään myös käyttöasteen mittaus.

Rakennusautomaatiojärjestelmä vaatii päivittämistä lähivuosina. Keväällä 2021 on kartoitettu erilaisia vaihtoehtoja ja hankkeesta on tarkoitus käynnistää hankesuunnittelu, kun LVI-asiantuntija on palkattu.

4.3.5. Ympäristö

Kaupungille rakennetaan "Hiilineutraali Grani"-nettisivut (alisivusto), joiden päätarkoituksena on tiedottaa asukkaita ja muita kiinnostuneita kaupungin matkasta kohti hiilineutraaliutta vuonna 2035. Sivujen kautta voidaan seurata kaupungin resurssiviisauden tiekartassa esitettyjen toimenpiteiden ja tavoitteiden toteutusta ja vaikutuksia. Tämä lisäksi sivujen kautta tarjotaan kaupungin asukkaille käytännöllisiä työkaluja kestävämpiin elämäntapoihin (mm. Granikiihdyttämö).

Hiilineutraaliustoimenpiteiden seurantaan sekä asetettujen seurantamittarien raportointiin rakennetaan ns. Ilmastovahti-järjestelmä käyttäen kaupungin jo käytössä olevaa Sharepoint-järjestelmää (intra) sekä sen erinäisiä sovelluksia (Power App ja Bii). Kaupungin intran lisäksi kyseisiä tietoja tullaan julkaisemaan "Hiilineutraali Grani"-nettisivuilla.

4.4. Sosiaali- ja terveystoimi

Järjestelmäuudistusten tiekartassa sosiaali- ja terveystoimen palvelut siirtyvät Kauniaisissa käyttämään Epicin kehittämää Apotti-järjestelmään vuonna 2021. Apotin käyttöönotto tulee korvaamaan arviolta 50 % kaikista sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevista järjestelmistä. Vuosina 2021–2023 Kauniaisten kaupunki ei investoi Mediatri-järjestelmän kehittämiseen. Mediatri-järjestelmän päivityksiä tehdään kuitenkin kertaalleen 2021 aikana, mikäli lakisääteisiä muutostarpeita tulee esille. Vuosina 2021–2023 välillä Kauniaisten kaupunki ei investoi Lifecare-järjestelmän kehittämiseen. Lifecare-järjestelmän päivityksiä ei tehdä vuoden 2021 jälkeen, poikkeuksena lakisääteiset muutokset.

4.4.1. Länsi Uusimaa SOTE-hanke

Länsi-Uudenmaan sote-hankkeen ICT-tavoitteeksi tavoitteeksi määritelty yhtenäinen, toimiva ja edistysellinen sote-ammattilaisten asiakas- ja potilastietojärjestelmä sekä siihen kytkeytyvät asiakkaiden digipalvelut ja analytiikkaratkaisut. Käyttöönoton tavoite 1.1.2023. Hankkeen aikana kartoitetaan APTJ-ratkaisuvaihtoehdot ja tehdään valinta toteutustavasta. APTJ-etenemisestä valmistetaan tiekartta ja kehitetään toimivat välivaiheen ratkaisut. Alussa kehittämisen painopiste tulee olemaan Digi-ratkaisuissa, joista on mahdollisuus saada nopeasti hyötyä asiakastyössä.

4.4.2. Vanhuspalvelut

Titania-laajennus

Titania-työvuorosunnitteluohjelma on käytössä hoivayksikössä ja kotihoidossa. Titania on tällä hetkellä esimiehen työväline. Työntekijöiden työaikaan liittyvät toiveet kootaan manuaalisesti.

Titanian yhteisöllinen työvuorosunnittelu mahdollistaa työntekijöiden omien työvuorosunnitelmaehdotuksien tekemiseen suoraan järjestelmään yhteisesti sovittujen ohjeiden ja pelisääntöjen mukaisesti. Sovellus sisältää Työterveyslaitoksen suosituksen perustuvan työaika- ja kuormittavuuden seurannan.

Titania yhteisöllinen työvuorosuunnittelu parantaa työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia työn ja vapaa-ajan yhteensovittamisessa sekä lisää työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia omiin työaikoihin. Yhteisöllinen työvuorosuunnittelu parantaa työtyytyväisyyttä ja vähentää vuorotyön haittoja. Se tukee työntekijöiden itseohjautuvuutta sekä tiimityötä ja sitä kautta hoidon laatua ja jatkuvuutta. Yhteisöllinen työvuorosuunnittelu säästää esimiehen työaikaa.

Titania - Hedsam integraatio

Esimies merkitsee työvuorosuunnitelmaan kesken jakson tehtävät muutokset paperisille työvuorolistoille. Työntekijät merkitsevät työvuorojen alkamis- ja päättymisaikoihin tulleet muutokset (toteumat) paperiselle työvuorolistalle, josta esimies syöttää ne käsin Titania-ohjelmaan. Työntekijät leimaavat itsensä sisään ja ulos Hedsam-laitteella.

Titania-Hedsam –integraatio mahdollistaa saapumis- ja lähtemisajat (=toteumat) siirtämisen automaattisesti Titania-ohjelmaan, mikä säästää sekä esimiesten että työntekijöiden työaikaa. Virheiden ja sekaannusten määrä vähenee, kun tietojen siirto on automaattista.

Kotihoito SOTE tekoäly 2.0

Gillie.AI -tekoäly otettiin Kauniaisten kotihoidossa ja hoivayksikössä käyttöön vuonna 2020. Tekoäly lukee Medimobiin, Mediatriin mobiilisovellukseen tehdyt kotihoidon käyntikirjaukset ja etsii niistä heikkoja signaaleja asiakkaiden terveydentilan ja hyvinvoinnin poikkeamista.

Kotihoidon sairaanhoitajat seuraavat 1–2 krt viikossa Gillie.AI:n käyttöliittymästä kotihoidon asiakkaiden hälytykset. Hälytyksen voisi nähdä suoraan kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmästä, mutta Apotin takia väliaikainen Mediatri-integraatio haluttiin pitää mahdollisimman yksinkertaisena. Työntekijät ovat suhtautuneet tekoälyyn myönteisesti ja hälytysten tulkinnan tueksi ratkaisuun lisättiin hälytysten selitykset. Syksyllä järjestetään lisäkoulutusta hoitajille, että mahdollisimman moneen poikkeamaan kyettäisiin reagoimaan.

Käyttöön otetaan uusi tiedolla johtamisen kokonaisuus, joka mahdollistaa Kauniaisten kotihoidon ja hoivayksikön vertaamisen muihin vastaaviin yksiköihin. Samalla ratkaisuun tulee mahdollisuus asettaa yksikkökohtaisia muutostavoitteita, joissa tekoäly lähtee ohjaamaan hoitotyön-tekijöitä.

Ratkaisuun siirretään Kauniaisissa AddSecuren yöaikaiset turvapuhelu-tiedot, jolloin asiakkaiden muuttuneista turvapuhelinkäyttäytymisistä saadaan myös hälytyksiä. Tekoälyn avulla saadun tiedon hyödyntämisessä kotihoidossa ja hoivayksikössä kehitytään jatkuvasti.

Tavoitteen on integroida Gillie.ie tekoäly-sovellus Apottiin vuonna 2021.

Terveystoimen lainapadi

Tiimipohjainen ja vahvasti asiakkaan digitaalisiin palveluväyliin tukeutuvan toimintamallin käyttöönotto 12/2020-alkaen, jatkuu 2021, edellyttää IT-laitteistojen ja –sovelluksien ajanmukaisuuden ja riittävyyden arviointia ja tarvittavia päivityksiä.

Liite 1. Kauniaisten strategiset painopisteet

Kuntalainen keskiössä

”Kaikki mukaan”

Elävä kaksikielisyys

- Kaksikielinen yhteisöllisyys
- Tasapuoliset palvelut molemmilla kielillä

Osallisuusohjelma, 2018

- Monipuolinen viestintä
- Aktiivinen yhteisöllisyys
- Asukaskyselyt ja asiakastyytyväisyyden jatkuva mittaaminen
- Yhteissuunnittelu asiakaskeskeisenä lähestymistapana palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja innovoinnissa
- Vieraskielisten palvelujen kehittäminen toimialoilla

Kauniaislaisten hyvinvointi ja terveys paranevat ja terveyserot kaventuvat, 2018–2022

- Aikuisväestön hyvinvointisuunnitelma
- Vahvistetaan ikääntyneiden toimintakykyä ja osallistumista ikäohjelman mukaisesti
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Ehkäisevän päihdetyön ohjelma toteutetaan
- Monialainen yhteistyömalli otetaan käyttöön

Kauniaisten sote-palvelujen markkinointi

Elinvoimainen kaupunki

”Suomen paras asukastyytyväisyys”

- Kaupungin ja yrittäjien yhteinen yrittäjyysohjelma, 2018; mitataan yrittäjystävällisyys vuosittain
- Kaupungin ja kolmannen sektorin yhteinen elinvoimaohjelma, 2018
- Kauniainen edistää kaupunkilaisten aktiivisuutta ja liikkumista yhteistyössä yritysten ja yhdistysten kanssa
- Yhteinen kulttuurisuunnitelma kulttuuri- ja taidealan toimijoiden ja kaupungin kaikkien toimialojen kanssa
- Yhteinen koordinointi- ja informaatiokanava
- Kaupungintalon alueen kaavamuutosprosessi saadaan päätökseen valtuustokauden aikana
 - Yhteiskäyttötilat yrittäjille, yhdistyksille, kuntalaisille ja yhteispalvelupisteelle

Vihreä kävelykaupunki

”Kohti hiilineutraalia Kauniaista”

- Kaupunkirakennetta kehitetään maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaisesti Kauniaisten identiteettiä vahvistaen:
 - Vehreät pientaloalueet, joilla kulttuurihistoriallisesti tai arkkitehtonisesti arvokkaat huvilat
 - Kerrostalorakentaminen sijoittuu keskeisesti hyvien joukkoliikenneyhteyksien varaan ja pääväylien varsille. Korttelipuistoissa säilytetään puustoa ja vehreää kasvillisuutta.
 - Kaupunki huolehtii luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden säilymisestä omistamallaan viheralueilla.
- Kauniainen edistää kestävästä kehitystä
 - Kauniainen asettaa tavoitteeksi 60 prosentin kasvihuonekaasujen päästövähennyksen vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraalisuustavoitteen vuoteen 2035
 - Kauniainen edistää puurakentamista
- Seudulliset MAL-asuntotuotantotavoitteet toteutetaan
 - Asukasluvun kasvu keskimäärin n. 1 % vuodessa
 - Rakentamisen painopiste vuoteen 2030 määrittellen asuntopoliittisessa ohjelmassa

Oppimismyönteinen kaupunki

”Oppiminen kohti tulevaisuutta”

- Laadukas ja lapsilähtöinen varhaiskasvatus ja esiopetus
 - Esiopetuksen kehittäminen yhteistyössä koulun kanssa
 - Tulevaisuuden tarpeita vastaava päiväkotiverkosto ja kattava palvelutarjonta
- Tasokas ja oppilaslähtöinen opetus
 - Oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen
 - Toimivat siirtymät eri asteiden välillä
 - Tulevaisuuden tarpeita vastaavia kouluja
- Hallinnollinen yhtenäiskoulu ja lukio-ohjelma laadittu
 - Yhteistyön edistäminen kouluissa ja päiväkodeissa
 - Jatkoipaikka kaikille perusopetuksen lopettaneille, 0 %:n nuorisotyöttömyys

Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen

”Avoin ja kokeileva”

- Avoin toimintakulttuuri
 - Kokeile, arvioi ja opi jatkuvasti
- Joustava organisaatio ja houkutteleva työnantaja
 - Henkilöstön työhyvinvointiohjelma, 2018
 - Kehitetään johtamisosaamista ja johtamiskäytäntöjä
 - Arvioidaan viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation rakenteita
- Terve kuntatalous
 - Kunnallisveroaste korkeintaan 17 %
 - Rakenteellinen tulos keskimäärin ylijäämäinen
 - Kaupungin omistamia tontteja luovutettaessa ovat myyminen ja vuokraaminen vaihtoehtoja.
- Kiinteistöt ja kalusto kunnossa ja käytössä
 - Käyttöasteen mittaus ja nosto
- Helppokäyttöiset, kaikki ikäryhmät huomioivat digipalvelut
 - Digitalisaatio-ohjelma, kevät 2018